

KAUNO MAISTO PRAMONĖS IR PREKYBOS MOKYMO CENTRO PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centro (toliau – Centro) pedagogų etikos kodekse nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų ir laisvųjų mokytojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene bei skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi pedagogai.

2. Pedagogų etikos kodekso paskirtis – padėti pedagogams suprasti etiško elgesio problemas, galinčias kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, ir jas spręsti.

3. Pedagogų etikos kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, Centro nuostatuose, Centro vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose teisės aktuose, reglamentuoja dalykinio elgesio nuostatas ir elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir vidaus tvarkos dokumentai.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Profesinė etika – atskira etikos sritis, nustatanti reikalavimus bei standartus, kurių turi laikytis tam tikros profesijos atstovai; ji išreiškia konkretų elgesio normų rinkinį ar elgesio kodeksą, kuriuo turi vadovautis atitinkamo profesinio vaidmens atlikėjas, priimdamas sprendimus.

Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos kodeksas - principų ir vertybių rinkinys, kuriuo nustatomi organizacijų, valstybės įstaigų, įmonių ir individų elgesio lūkesčiai ir standartai.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime visomis priemonėmis ir visais būdais sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Centro pedagogų etikos kodekso dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu, nevykdymu ar pažeidimu, kuris neigiamai veikia bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant nusistovėjusias asmeninės ar profesinės etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai pedagogas, atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus, dalyvauja priimant sprendimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus pedagogo interesas – turpinis arba neturpinis pedagogo suinteresuotumas.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai šiuolaikinių žinių, įgūdžių, energijos bei noro ir valios kelti savo kvalifikaciją.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. PEDAGOGŲ ETIKOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Pedagogų etikos kodekso tikslas – apibrėžti Centro pedagogų profesinio elgesio taisykles ir siekti, kad atskiro mokytojo veikla keltų asmens bei mokymo centro garbę, būtų naudinga visuomenei ir valstybei.

5. Pedagogų etikos kodekso uždaviniai:

5.1. padėti Centro pedagogams ir visai bendruomenei geriau suprasti, puoselėti svarbiausias bendražmogiškas vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, pilietinę atsakomybę;

5.2. apibrėžti Centro tolerancijos ribas pedagogų tarpusavio santykiuose ir bendraujant su ugdytiniais, nustatyti etikos požiūriu teisingą elgesį;

5.3. vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus;

5.4. skatinti pedagogų suvokimą, jog etinis aspektas - esminė bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.

IV. PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

6. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

6.1. *Pagarbos principas* – pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), Centro bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą;

6.2. *Teisingumo principas* – pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio/ugdytinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio/ugdytinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių/ugdytinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus;

6.3. *Žmogaus teisių pripažinimo principas* – pedagogas nepažeidžia mokinio/ugdytinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje;

6.4. *Atsakomybės principas* – pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio/ugdytinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais;

6.5. *Sąžiningumo principas* – pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi Centro

vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių)/ugdytinių pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais;

6.6. *Atidos ir solidarumo principas* – pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio/ugdytinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių/ugdytinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių)/ugdytinių emocinę būseną.

7. Bendrosios pedagogų elgesio nuostatos:

7.1. *Pedagogas:*

7.1.1. perteikia tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai. Gerbia žmogų, jo teises ir pareigas, mokyklą, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su žmogaus teise bei orumą pažeidžiančiu elgesiu;

7.1.2. su mokiniais/ugdytiniais ir visais kitais atvejais yra pagarbus, mandagus ir korektiškas, nestokojantis humoro jausmo;

7.1.3. vienodai tarnauja visiems bendruomenės nariams, nepaisydamas tautybės, rasės, negalios, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;

7.1.4. siekia tarnybinio ir profesinio pripažinimo sąžiningu darbu, remdamasis visuomenine veikla, taktu, gebėjimu rūpinasi mokiniais/ugdytiniais;

7.1.5. saugo savo, Centro ir šalies reputaciją;

7.1.6. grindžia kolegialumu, partneryste ir pagarba tarpusavio santykius. Pedagogas saugo ne tik savo, tačiau ir savo kolegų autoritetą. Mokinių/ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje nežemina kolegų bei nemenkina Centro reputacijos;

7.1.7. geba neperverinti ir nenuvertinti savęs bei kitų bendraudamas ir iškilus konfliktinėms situacijoms;

7.1.8. vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti bendradarbiaudamas ir neeskaluodamas konflikto;

7.1.9. vengia nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, nedalyvauja negarbinguose sandoriuose, neslepia visiems pedagogams skirtos informacijos;

7.1.10. supranta, kad kritika, skiriama kolegų arba administracijos darbui, veiksams, sprendimams, požiūriams, poelgiams vertinti, neturėtų žeminti ir demoralizuoti kritikuojamų asmenų. Ji turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli, geranoriška bei nepažeidžianti konfidencialumo reikalavimų. Svarbiausios pedagoginio gyvenimo problemos svarstomos ir sprendimai priimami atvirose ir laisvose pedagogų / pedagogų ir administracijos diskusijose;

7.1.11. elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai konfliktinėse situacijose. Išklauso visų pusių argumentus ir ieško objektyviausio sprendimo;

7.1.12. tausoja ir atsakingai naudoja išteklius savo darbo vietoje, siekdamas užtikrinti kiekvieno mokinio prasmingą ir savarankišką veiklą Centre, stiprindamas jų motyvaciją ir pasitikėjimą savo gebėjimais, teikdamas pagalbą mokiniams, turintiems ugdymosi, mokymosi sunkumų ir specialiųjų ugdymosi poreikių. Taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdydamas Centro tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus;

7.1.13. teikia teisingą informaciją, susijusią su išsilavinimu, kvalifikacijos tobulinimu bei dalyvavimu projektuose, darbo grupėse ir t. t.

7.2. *Pedagogas su mokiniais/ugdytiniais:*

7.2.1. remiasi abipuse pagarba;

7.2.2. pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius mokinių/ugdytinių bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;

7.2.3. vertindamas mokinių/ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti mokymosi/ugdymosi motyvaciją;

7.2.4. siekia objektyvumo ir teisingumo, vertindamas mokinių pasiekimus;

7.2.5. elgiasi diskretiškai. Pedagogui neleistina kitiems asmenims perduoti mokinio ar ugdytinio jam asmeniškai patikėtą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;

7.2.6. nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi;

7.2.7. yra tolerantiškas mokinių/ugdytinių religiniams įsitikinimams ir politinėms pažiūroms. Jis neturi teisės naudoti indoktrinaciją, primesdamas mokiniams/ugdytiniams savo pažiūras.

7.3. *Pedagogo santykiai su administracija:*

7.3.1. Centras remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais;

7.3.2. intrigos, užsitęsę konfliktai ir pedagogų bendruomenės skilimas trukdo Centrai atlikti savo tiesiogines funkcijas. Centre puoselėjama bendravimo ir bendradarbiavimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu susitarti, kuri inicijuoti privalo abi pusės;

7.3.3. Centro administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų, skonių ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalyti požiūriais, tartis ir susitarti. Skirtingi pedagogų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai ir geranoriškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus;

7.3.4. pedagogai negali būti administracijos diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų. Administracijos santykiai su kiekvienu pedagogu grindžiami lygiateisiškumo principu;

7.3.5. administracija negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį pedagogo gyvenimą, nesusijusį su darbo reikalavimais;

7.3.6. Centro vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir nešališki. Pedagogai, siekiantys aukštesnės kvalifikacinės kategorijos, remiami nepriklausomai nuo jų asmeniško artimumo ar paklusnumo Centro vadovui;

7.3.7. pedagogai turi teisę gauti iš administracijos visą informaciją, svarbią Centro darbui. Administracija negali nuslėpti ar tendencingai iškreipti informacijos, turinčios įtakos pedagogo karjerai ir darbo kokybei. Pedagogai taip pat negali nuslėpti ar tendencingai iškreipti informacijos svarbios kokybiškam Centro veiklų atlikimui. Pedagogų bendruomenei svarbūs sprendimai Centre priimami ir skelbiami remiantis kolegialumo, tarpusavio susitarimo bei bendradarbiavimo principais.

7.4. *Pedagogas bendraudamas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais):*

7.4.1. konsultuoja tėvus (globėjus/rūpintojus) sprendžiant vaikų auklėjimo problemas, padeda švelninti tėvų ir vaikų konfliktus;

7.4.2. saugo vaikų patikėtą nuomonę apie savo tėvus (globėjus, rūpintojus), o tėvų (globėjų, rūpintojų) – apie vaikus. Perduoti tokią nuomonę kitai pusei galima tik gavus iš tą nuomonę patikėjusio asmens sutikimą tokia forma, kokia buvo gauta informacija;

7.4.3. santykiai su tėvais (globėjais, rūpintojais) neturi daryti įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;

7.4.4. santykiams su mokiniais/ugdytiniais ir vertinimui negali turėti įtakos jų tėvų (globėjų, rūpintojų) parama mokyklai.

7.5. *Akademine ir žodžio laisvė. Pedagogas:*

7.5.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais siekdamas pasiruošti kokybiškam ugdymo procesui;

7.5.2. atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams/ugdytiniais, laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padarumo principų. Informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės;

7.5.3. gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu;

7.5.4. neišviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams Centro reikalams.

V. PEDAGOGŲ ETIKOS IR ELGESIO NORMŲ PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

8. Būtina Centro pedagogų etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas ir pritarimas.

9. Pedagogų etikos kodeksas viešai prieinamas Centro bendruomenei ir skelbiamas Centro internetiniame puslapyje.

10. Pedagogų etikos kodeksas saugomas personalo skyriuje.

11. Su pedagogų etikos kodeksu supažindinami naujai priimti Centro darbuotojai.

12. Centro pedagogai ir kiti bendruomenės nariai privalo gerbti pedagogų etikos kodeksą, rūpintis jo veiksmingumu, laikytis pedagogų etikos ir elgesio normų nuostatų.

13. Pedagogų etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu dvejiems metams sudaryta ir Direktorius įsakymu patvirtinta pedagogų Etikos komisija, susidedanti iš 5-7 Centro bendruomenės narių.

14. Pedagogų Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu pedagogų Etikos komisijos darbo reglamentu.

VI. PEDAGOGŲ ETIKOS IR ELGESIO NORMŲ PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

15. Nustačius etikos ir elgesio normų pažeidimus, pedagogų Etikos komisija turi išanalizuoti situaciją ir siūlyti sprendimus. Pedagogų Etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

16. Pedagogų Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma, balsuojant.

17. Su pedagogų Etikos komisijos sprendimais supažindinami bendruomenės nariai, galimai pažeidę etikos ir elgesio normų nuostatas.

18. Pedagogų Etikos komisija, išnagrinėjusi situaciją dėl galimo etikos ir elgesio normų pažeidimo, ne ilgiau kaip per 20 d. d. priima rekomendacinio pobūdžio nutarimus ir teikia siūlymus Centro direktoriui dėl sprendimo priėmimo. Pedagogų Etikos komisija, esant poreikiui, situacijos nagrinėjimą ir sprendimo priėmimą gali pratęsti.

VII. KONFLIKTINIŲ SITUACIJŲ SPRENDIMO SEKA

19. Kreiptis į pedagogų Etikos komisiją turi teisę kiekvienas bendruomenės narys ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo pažeidimo paaiškėjimo (sužinojimo) dienos. Kilus konfliktui, abi konflikte dalyvaujančios pusės turi teisę kreiptis į pedagogų Etikos komisiją.

20. Gavusi rašytinį prašymą, pedagogų Etikos komisija, vadovaudamasi pedagogų Etikos komisijos darbo reglamentu, išanalizuoja konflikto priežastis bei aplinkybes ir priima sprendimą.

21. Su pedagogų Etikos komisijos sprendimu supažindinamos abi konflikte dalyvavusios pusės.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Kiekvienas Centro bendruomenės narys savo veikloje privalo vadovautis ir laikytis šių etikos ir elgesio normų.

23. Laikytis pedagogų etikos kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogas, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, išsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos įstatymų ir poįstatyminių aktų nustatyta tvarka. Svarstant atsakomybę už pedagogų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą, atsižvelgiama į Centro pedagogų bendruomenės, Centro savivaldos ir pedagogų Etikos komisijos nuomonę.

24. Tais atvejais, kai pedagogo ar kito bendruomenės nario elgesys profesinėje veikloje neregamentuotas įstatymo arba nenumatytas šiame pedagogų etikos kodekse, pedagogai ir kiti bendruomenės nariai savo veikloje privalo laikytis profesinėje praktikoje susiformavusių tradicijų, kurių turinys atitinka bendrus etikos ir dorovės principus.

25. Priimtas pedagogų etikos kodeksas skelbiamas viešai Centro internetiniame puslapyje.

SUDERINTA

Kauno maisto pramonės ir prekybos
mokymo centro
visuotiniame mokytojų susirinkime
2020 m. gruodžio 17 d. posėdžio
protokolo Nr. 5 nutarimu

SUDERINTA

Kauno maisto pramonės ir prekybos
mokymo Centro tarybos
2021 m. sausio 4 d. posėdžio
protokolo Nr. CT-1 nutarimu